

2016

Çiftçilerde İklim Değişimi Farkındalığı Anketi Sonuçları

ÇİFTÇİLER
İÇİN

İKLİM

DEĞİŞİKLİĞİ UYUM VE
FARKINDALIK PROJESİ

SU POLİTİKALARI DERNEĞİ

Su Politikaları Derneği

Ankara

ÖN RAPOR

Mart 2016

Ankara –Türkiye SPD ©2016

Ön Rapor : Çiftçilerde İklim Değişimi Farkındalığı Anket Sonuçları

Tarih : 15 Mart 2016

Raporu Hazırlayanlar:

Yrd. Doç. Dr. Doğan Yıldız -Yıldız Teknik Üniversitesi SPD Uygulamalı Araştırma Merkezi Başkanı

Mehmet Şamil Güneş – Uzman -SPD Uygulamalı Araştırma Merkezi

Dursun Yıldız -SPD Hidropolitik Akademi Başkanı

İçindekiler

Sayfa

Ön Rapor Hakkında	3
1.BÖLÜM	
İklim Değişimi ve Uyum.....	5
2. BÖLÜM	
Sulama Kooperatifleri	9
3. BÖLÜM	
Anket Sonuçları	11
4.BÖLÜM	
Genel Değerlendirme.....	16

Her hakkı saklıdır ©- Su Politikaları Derneği –Ankara

Ön Rapor Hakkında :

Su Politikaları Derneği olarak Su Kaynakları Yönetimi, İklim Değişimi ve etkileri konusunda araştırma, eğitim ve yayın alanlarındaki çalışmalarımız sürmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan '**Türkiye'nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı**' içerisinde yer alan 'iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamakla ilgili olarak, ülke düzeyinde katılımın sağlanması ve farkındalığın artırılması için, **başta deneyimli STK'lar olmak üzere, diğer tüm ilgili kesimler tarafından kamuoyunda farkındalığın arttırılmasına yönelik programların hazırlanması hedefi**' doğrultusunda bir çalışma başlattık.

Derneğimiz ve Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği 'Tarımda İklim Değişikliği Farkındalığı ve İklim Değişikliğine Uyum Stratejileri' konusunda Hidropolitik Akademi ve ,SPD Uygulamalı Araştırma Merkezi tarafından yürütülecek olan bir çalışma başlatmıştı

Bu kapsamda Derneğimizin de katkı ve katılımıyla Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği tarafından 29 Kasım-3 Aralık 2015 tarihleri arasında düzenlenen 'Bilinçli Su Kullanımı ve Su Kullanıcı Örgütlerinin Önemi' sempozyumunda 200 çiftçinin katıldığı bir anket çalışması gerçekleştirdik

Anketin kapsamlı istatistiksel değerlendirilmesi çalışması SPD Uygulamalı Araştırma Merkezinde sürmektedir. Ancak anketten elde edilen ilk sonuçları bu **ön raporda** ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar ile paylaşmak istedik

Faydalı olması umuduyla

Saygılarımızla

Dursun Yıldız

Başkan 16 Mart 2016

ANKETİN AMACI :

Bu anket Su Politikaları Derneği Uygulamalı Araştırma Merkezi ile Türkiye Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği'nin İKLİM DEĞİŞİMİNİN TARIMSAL ALANA ETKİLERİ PROJESİ kapsamında yapılmaktadır.

Bu ankettten elde edilecek olan sonuçlar Su kullanıcı örgütlerinin üyelerinin, tüm çiftçilerin ve tarım sektörünün iklim değişiminden en az etkilenmesini sağlamak amacıyla kullanılacaktır.

1

İklim Değişikliği Farkındalığı ve İklim Değişikliğine Uyum Anketi

Aşağıda verilen sorulara size en uygun gelen cevabı kare içersine çarpı işareti koyarak veriniz. Örnek:

1. İklim Değişikliği tüm dünyada bir sorundur.

Hic Kabiliyorum

Kabiliyorum

Ne Kabiliyorum
Ne Kabiliyorum

Kabiliyorum

Çok Kabiliyorum

2. Ormanların azalması yaşadığım yerde iklimi etkilemektedir.

Hic Kabiliyorum

Kabiliyorum

Ne Kabiliyorum
Ne Kabiliyorum

Kabiliyorum

Çok Kabiliyorum

3. Açığı hava koşullarında (çok soğuk-çok sıcak havalarda) tarımsal üretim büyük risk altındadır.

Hic Kabiliyorum

Kabiliyorum

Ne Kabiliyorum
Ne Kabiliyorum

Kabiliyorum

Çok Kabiliyorum

4. İklim değişikliği tohum, gübre, su, elektrik, mazot maliyetlerini artırırken elde edilen geliri düşürmektedir.

Hic Kabiliyorum

Kabiliyorum

Ne Kabiliyorum
Ne Kabiliyorum

Kabiliyorum

Çok Kabiliyorum

5. Yağış ve sıcaklık değişimleri ekim ve hasat dönemlerinde de değişikliğe girmemize neden olmaktadır.

Hic Kabiliyorum

Kabiliyorum

Ne Kabiliyorum
Ne Kabiliyorum

Kabiliyorum

Çok Kabiliyorum

6. İklimdeki değişiklikler bitki yetişmesi ve ilaç, hayvan yemi üretiminde değişikliğe girmemize neden olmaktadır.

Hic Kabiliyorum

Kabiliyorum

Ne Kabiliyorum
Ne Kabiliyorum

Kabiliyorum

Çok Kabiliyorum

2

1.BÖLÜM

İklim Değişimi ve Uyum

Türkiye'nin İklim Değişikliğinin Etkilerine Maruz Kalma Potansiyeli ve Uyum İhtiyacı

Türkiye, üç tarafının denizlerle çevrili olması, Doğu Akdeniz Havzasında yer alması ve Akdeniz iklim özelliklerinin geniş bir alanda görülmesi sebebi ile iklim değişikliğinin olumsuz etkileri yönünden yüksek risk grubu ülkeler arasında kabul edilmektedir. Söz konusu iklim kuşağının özellikleri olan şiddetli yaz kuraklıkları, ani ve yoğun yağışlar, seller, sert rüzgârlar bu iklimin hüküm sürdüğü bölgeleri daha hassas hale getirmektedir.

Türkiye ikliminde uzun süreli gözlenen (yaz ortalama sıcaklıklarında özellikle batı bölgelerde artışlar, minimum sıcaklıklardaki anlamlı ve yaygın ısınma eğilimleri, kış mevsiminde en belirgin olan yağışlardaki önemli azalma eğilimleri, yağış yetersizliğine bağlı yaygın ve şiddetli meteorolojik kuraklıklar ve muhtemel değişiklikler ile arazi örtüsü ve arazi kullanımındaki değişiklikler, hızlı nüfus artışı ve şehirleşme gibi diğer tesirler birlikte dikkate alınarak Türkiye'nin iklim değişikliğine ve onun potansiyel etkilerine karşı çok hassas olduğu söylenebilir.

Küresel iklim değişikliğinin, Türkiye'de sebep olabileceği çevresel ve sosyo-ekonomik etkiler

- Sıcak ve kurak devrenin uzunluğundaki ve şiddetindeki artışa bağlı olarak, orman yangınlarının sıklığı, etki alanı ve süresi artabilir,
- Tarımsal üretim potansiyeli değişebilir (bu değişiklik bölgesel ve mevsimlik farklılıklarla birlikte, türlere göre bir artış ya da azalış biçiminde olabilir),
- İklim kuşakları, yerküre'nin jeolojik geçmişinde olduğu gibi, ekvator dan kutuplara doğru yüzlerce kilometre kayabilecek ve bunun sonucunda da Türkiye, bugün Orta Doğu'da ve Kuzey Afrika'da egemen olan daha sıcak ve kurak bir iklim kuşağının etkisinde kalabilecektir. İklim kuşaklarındaki bu kaymaya uyum gösteremeyen fauna ve flora türlerinde azalma olabilecektir,
- Doğal karasal ekosistemler ve zirai üretim, zararlılardaki ve hastalıklardaki artışlardan zarar görebileceklerdir,
- Hassas dağ ve vadi-kanyon ekosistemleri üzerindeki insan baskısı artacaktır,
- Türkiye'nin kurak ve yarı kurak alanlarındaki, su kaynakları sorunlarına yenileri eklenecek; zirai ve içme maksatlı su ihtiyacı daha da artabilecektir,
- İklimin kendi tabii değişkenliği açısından, Türkiye'de su kaynakları üzerindeki en büyük baskıyı, Akdeniz ikliminin olağan bir özelliği olan yaz kuraklığı ile diğer mevsimlerde hava anomalilerinin yağışlarda sebep olduğu yüksek rasgele değişkenlik ve kurak devreler oluşturmaktadır. Bu yüzden, kuraklık riskindeki bir olumsuz değişiklik, iklim değişikliğinin tarım üzerindeki etkisini şiddetlendirebilir,
- Kurak ve yarı kurak alanların genişlemesine ek olarak, yaz kuraklığının süresinde ve şiddetindeki artışlar, çölleşme süreçlerini, tuzlanma ve erozyonu destekleyecektir,
- İstatistik dağılımının yüksek değerler yönündeki ve özellikle sayılı sıcak günlerin (mesela tropikal günlerin) sıklığındaki artışlar, insan sağlığını ve biyolojik üretkenliği etkileyebilir,

- Kentsel ısı adası etkisinin de katkısıyla, özellikle büyük şehirlerde, sıcak devredeki gece sıcaklıkları belirgin bir biçimde artacak; bu da, havalandırma ve soğutma maksatlı enerji tüketiminin artmasına sebep olabilecektir,
- Su varlığındaki değişiklikten ve ısı stresinden kaynaklanan enfeksiyonlar, özellikle büyük şehirlerde sağlık sorunlarını artırabilir,
- Rüzgâr ve güneş gibi yenilenebilir enerji kaynakları üzerindeki etkiler bölgelere göre farklılık gösterecek olmakla birlikte, rüzgâr esme sayısı ve kuvveti ile güneşlenme süresi ve şiddeti değişebilir,
- Deniz akıntılarında, deniz ekosistemlerinde ve balıkçılık alanlarında, neticeleri açısından aynı zamanda önemli sosyoekonomik sorunlar doğurabilecek bazı değişiklikler olabilir,
- Deniz seviyesi yükselmesine bağlı olarak, Türkiye'nin yoğun yerleşme, turizm ve tarım alanları durumundaki, alçak taşkın-delta ve kıyı ovaları ile haliç tipi kıyıları sular altında kalabilir.

İklim Değişimine Uyum Çalışmaları

Türkiye'nin iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı duyarlılığının yüksek olması, iklim değişikliğine uyumun en az iklim değişikliğiyle mücadele kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye'de doğrudan iklim değişikliğinin etkilerini önleme ya da azaltma hususunda bir mükellefiyeti olmamasına rağmen bu yönde politika, mevzuat ve kurumsal yapılanma kapsamında önemli adımlar atılmıştır. Ülkemizde tarım ekonomik olarak önemli bir yer tutmaktadır ve dolayısıyla su kaynaklarındaki olumsuz etkiler sulama suyu ihtiyacını etkileyecektir.

Uygulama bağlamında, su kaynaklarının korunması, su tasarrufu sağlayan modern sulama tekniklerinin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi, taşkın erken uyarı sistemlerinin kurulması, yenilenebilir enerji kullanımının tarım dâhil birçok sektörde yaygınlaştırılması, kuraklığa dayanıklı çeşit ıslah çalışmaları, iklim değişikliğine uyum kapsamında sürdürülen olumlu faaliyetler arasında yer almaktadır. Yine oluşturulan Tarımsal Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Merkezi hala tarımın önemli olduğu Ülkemizde bu sektörün iklim değişikliğine uyumunu da kapsamaktadır.

İklim Değişimi ,Tarım Sektörü ve Gıda Güvencesi

İklim değişikliği nedeniyle su döngüsündeki ve sıcaklıklardaki değişiklikler ile olası mevsimsel kaymaların doğrudan bu sistemlerin kontrolünde olan tarım sektörünü etkilemesi kaçınılmazdır. Sıcaklık ve yağış düzeni değişimine bağlı olarak tarımsal zararlıların yayılım alanları ve türlerinde artışlar söz konusu olacaktır. Tarımda öngörülen iklim değişiklikleri, üretimi, üretim yerlerini ve hayvancılığı etkileyecek, aşırı hava olaylarının şiddeti, sıklığı ve artma olasılığı tarımda rekoltenin azalması riskini önemli ölçüde artıracaktır. Bu durum doğrudan gıda güvencesi ile ilgilidir.

İklim değişikliğinin tarım sektörüne olan etkisi, gıda güvencesi açısından esastır. Çünkü Türkiye’de tarım, sosyoekonomik açıdan en öncelikli sektördür ve ülke nüfusunun ihtiyaç duyduğu gıda temininde başat konumdadır. İklim değişikliğinden kaynaklanan etkilerle; tarımda su mevcudiyetinin azalması, su kalitesinin bozulması, biyolojik çeşitliliğin ve ekosistem hizmetlerinin korunamaması, dolayısıyla tarım ekosisteminin bozulması, sürdürülebilir tarımsal üretim desenlerinin değişmesi, hayvancılığın etkilenmesi, meraların bozulması, çiftçilerin iklim değişikliğine uyum konusunda kapasitelerinin yetersizliği gibi koşullar sonuçta gıda güvencesini tehlikeye sokmaktadır.

Türkiye’de iklim değişikliğinin, gıda üretimi ve güvencesi için elzem olan su ve toprak kaynakları ve dolayısıyla kırsal kalkınma üzerinde şiddeti giderek artan olumsuz etkiler yaratması beklenmektedir. Örneğin, Türkiye’nin Ege kıyılarında yer alan Gediz ve Büyük Menderes Havzaları’nda bu yüzyılın sonunda yüzey sularının %50’sinin kaybolacağı, tarımda, yerleşimlerde ve sanayide aşırı su sıkıntısı yaşanacağı tahmin edilmektedir¹.

İklim değişikliğinin uzun vadedeki etkileri bir yana, Türkiye bugün itibariyle su kaynaklarının ve kıyı bölgelerinin kırılganlıkları ile mücadele eden, tarımsal faaliyetlerini mevcut iklimsel koşullara adapte etmeye çalışan bir ülkedir

Türkiye’nin iklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planında iklim değişikliğinden etkilenecek olan sektörler arasında Tarım Sektörü çok önemli bir yer tutmaktadır . Bu durum Tablo 4’te iklim değişikliğinin etkileri ile birlikte sözkonusu raporda verilmiştir.

¹ Türkiye’nin iklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı

Tablo 4. İklim değişikliğinin etkileri ve Türkiye’de etkilenebilirlik arz eden sektörler/bölgeler

Etkiler	Şiddet	Etkilenebilir Bölgeler	Etkilenebilir Sektörler /Temalar
Nehir/havza rejimlerinin değişmesi	Düşük	Tüm bölgeler	Ekosistem hizmetleri ve biyolojik çeşitlilik
Azalan yüzey suları	Orta	Batı Anadolu Bölgesi	<u>Tarım</u> , su dağıtım şebekesi altyapısı
Artan kullanma suyu kıtlığı	Yüksek	İstanbul, Ankara, Aydın, Nevşehir, Bursa	Kentsel alanlar
	Orta	Afyonkarahisar, İzmir, Kayseri, Muğla, Manisa	<u>Tarım</u> , sanayi, enerji
Sel	Orta	Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri	<u>Tarım</u> çiftçisinin ayakta kalması, insan sağlığı
Toprak kaybı/tuzluluk	Düşük	Akdeniz, Karadeniz ve Ege Bölgeleri, Güneydoğu Anadolu Bölgesi	Turizm, ekosistem hizmetleri, biyolojik çeşitlilik, deniz ürünleri
Topraksızlaşma/toprağın niteliğini kaybetmesi	Orta	Güney Batı Anadolu	<u>Tarım</u> çiftçisinin ayakta kalması, gıda güvenliği, derin olmayan göller ve sulak alanlar
Kıyı erozyonu	Düşük	Karadeniz Bölgesi	Balıkçılık, işsizlik
Denizel ekosistemin bozulması	Düşük	Akdeniz, Ege, Karadeniz Bölgeleri	Ekosistem hizmetleri ve biyolojik çeşitlilik
Orman yangınları	Orta	Batı Anadolu	Turizm, <u>tarım</u>
Türlerin yaşamak için başka alanlara göç etmesi	Düşük	Akdeniz Bölgesi	Turizm, <u>tarım</u> , gıda güvenliği
Azalan tarımsal üretimsel verimlilik	Orta	Akdeniz ve Ege Kıyıları	<u>Tarım</u> (istihdam), gıda güvenliği
Azalan hidroenerji potansiyeli	Düşük	Akdeniz Bölgesi	Enerji, sanayi
Azalan deniz ürünleri üretimi	Düşük	Akdeniz Bölgesi	<u>Tarım</u> , gıda güvenliği, su dağıtım şebekesi

Özetle, iklim değişikliğinin olası etkilerine karşı Türkiye’nin yukarıda belirtilen konumuna bakıldığında; potansiyel etkiler açısından Türkiye’nin risk grubu ülkeler arasında yer aldığı görülmekte ve böylece iklim değişikliğinin Türkiye’de neden olabileceği sosyo-ekonomik ve çevresel etkilerin önemi de ortaya çıkmaktadır.

Kaynak: Türkiye'nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı

2.BÖLÜM

Sulama Kooperatifleri

SULAMA KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİNE BAĞLI BÖLGE BİRLİKLERİ

Özgeçmişi

Dünyada 1844 yılında İngiltere'de başlayan kooperatifçilik hareketinin ilk nüvesi 29 dokuma işçisinin biraraya gelmesi ile atıldı. Bu hareket Türkiye'ye 1863 yılında Mithat Paşa'nın kurduğu "Memalik Sandığı" ile geldi. Burada toplanan paralar 1888'de kurulan Ziraat Bankası'na devredilmiştir.

Bundan sonra 1911 yılında 45 incir üreticisi biraraya gelip bugünkü TARİŞ'in temellerini attılar. Cumhuriyet döneminde 1935 yılında Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri kurulmuştur.

1969 yılında bizim de üye olduğumuz 1163 sayılı Kooperatifler Yasası kabul edildi. Bu yasanın kabulü ile kooperatifçilik anlayışı ülkemizde yerleşmeye başlamıştır.

Bu yasaya istinaden ilk sulama kooperatifi 1970 yılında Akhisar Beyoba köyünde a. Halis Uysal tarafından kurulmuş ve ülkemizdeki ilk toplulaştırma yapılmıştır. Aynı yasayla 1995'de Manisa Bölgesi Sulama Kooperatifleri Birliği, 2001'de 27 Bölge Birliği, 2005'te 1 800 000 çiftçiyi biraraya getiren Türkiye Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği kurulmuştur.

Türkiye Sulama Kooperatifi Merkez Birliği

- Tarımsal arazilerin toplulaştırılarak verimli hale getirilmesi,
- Sulama ve ürün verimliliğinin artırılması,
- Ürünün gerçek değer fiyatının üreticilere geri döndürülmesi,
- Tarıma dayalı sanayinin gelişmesine katkıda bulunulması ,

- Kentlere olan göçün azaltılmasına yardımcı olunması,
- Gıda güvenliğinin sağlanması
- Bu sektörde ulusal ve uluslararası dayanışmanın artırılması

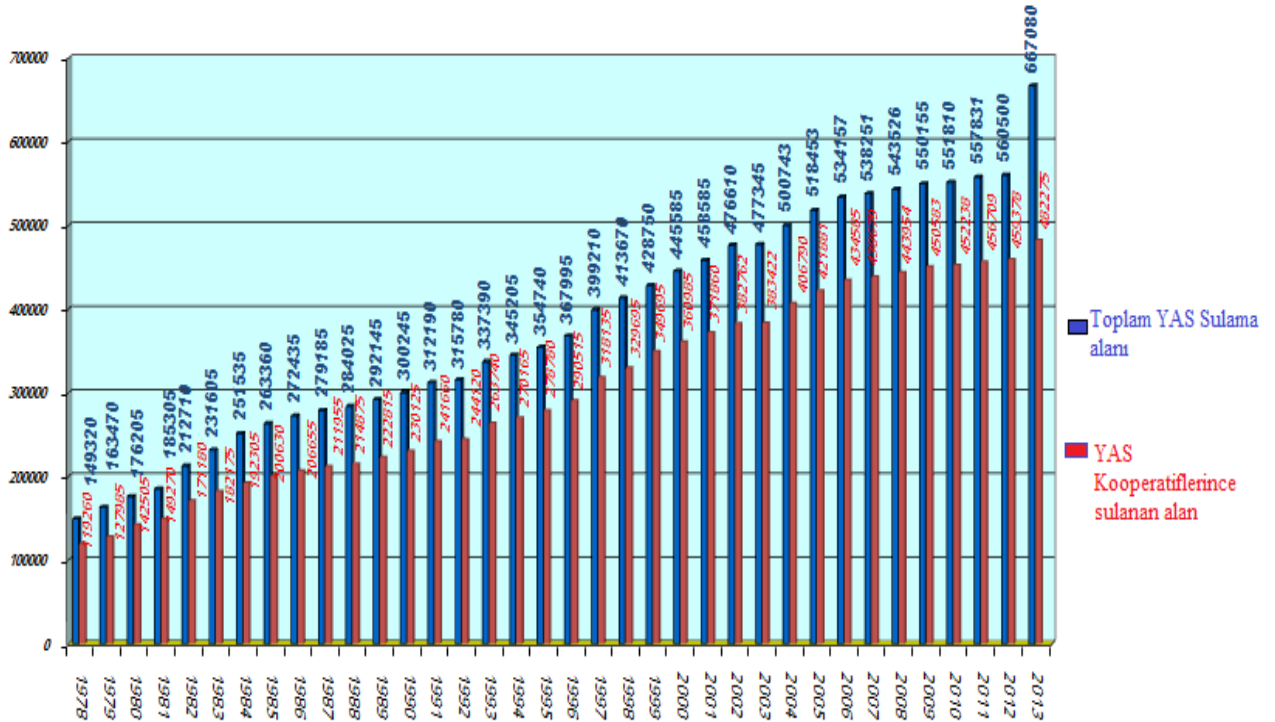
için çalışmalar yapmaktadır.

Sulama Kooperatiflerinin Çalışmaları

Ülkemizde yeraltısuyundan yapılan sulamaların büyük bir kısmını 1163 sayılı kooperatifler kanununa göre kurulan sulama kooperatifleri ile koordineli yapılan sulamalar oluşturmaktadır.

Halen Sulama Kooperatifleri, 27 Bölge Birliği ve 2500 kooperatif ile tüm ülke çapında çalışmalarını sürdürmektedir. Bunun yanısıra sulama yatırımına başlamadan önce arazilerin toplulaştırılması ile ilgili sorunların çözümlenmesinde YAS sulama kooperatifleri önemli bir rol oynamaktadır.

YAS SULAMA ALANI (1978-2013)

1970 yılından başlamak üzere Sulama Kooperatifleri özellikle yeraltısuyu sulamasının geliştirilmesinde çok önemli bir rol üstlenmiştir. Ülkemizde 273 962 adet belgeli yaklaşık 180 000 adet de belgesiz yeraltısuyu kuyusu olduğu bilinmektedir. Bu kuyuların verimli işletebilmesi için sulama kooperatifleri çok önemli bir öz görev üstlenmiştir. 1970'li yılların başından bu yana Yeraltısuyu kooperatiflerince sulanan alan 482 275 hektara ulaşmıştır. Bu gelişme yukarıdaki grafikte görülmektedir. Bu grafik kooperatiflerin tarımsal sulamadaki önemini ortaya koymaktadır. Çünkü ülkemizde yeraltısuyu ile sulanan arazinin %73'ü sulama kooperatiflerince sulanmaktadır.

3. BÖLÜM

Anket Sonuçları

Su Politikaları Derneğince Türkiye Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği'nin katkılarıyla başlatılan “**Tarımda İklim Değişikliği Farkındalığı ve İklim Değişikliğine Uyum Projesi**” çalışmaları kapsamında Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği tarafından 29 Kasım-3 Aralık 2015 tarihleri arasında düzenlenen Bilinçli Su Kullanımı ve Su Kullanıcı Örgütlerinin Önemi” sempozyumunda bir anket çalışması yapılmıştır.

Bu Sempozyumda 200'den fazla sulama kooperatifi yöneticisi ve üyesi çiftçiler tarafından doldurulan anket formları Su Politikaları Derneği'nin Uygulamalı Araştırma Merkezinde değerlendirilmiş ve ilk anket sonuçları elde edilmiştir.

Ankete Katılanların Profili :

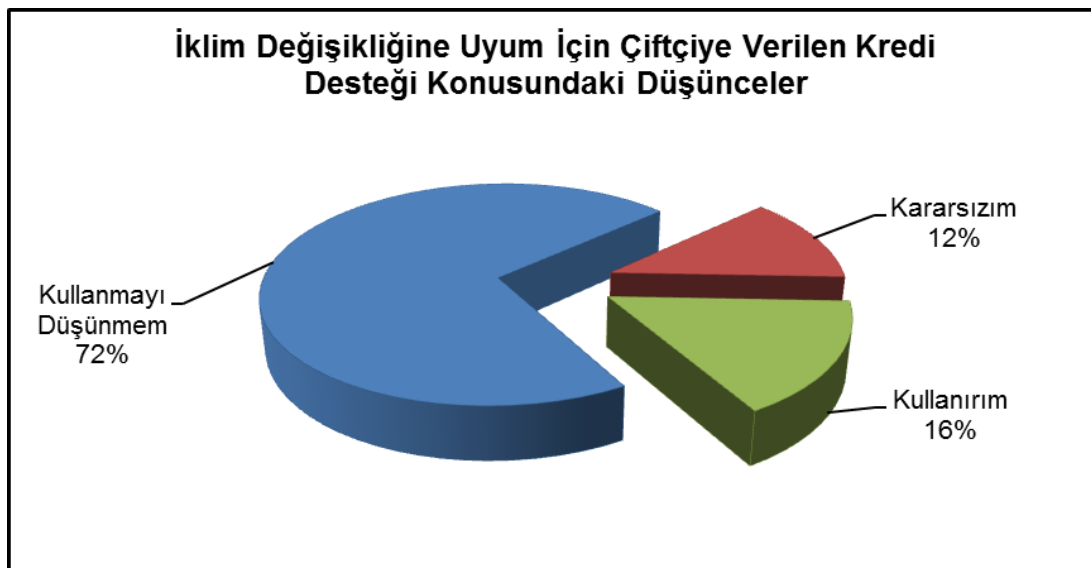
Ankete katılan 200 Çiftçinin %56'sı İlkokul ve Ortaokul mezunu olup ,arta kalan %44'ü ise Lise ,Üniversite ve Yüksek Lisans eğitimi almıştır.Ankete katılanların %60'ı 20 yıl ve daha fazla bir süredir çiftçilik yapmaktadır.Ankete katılan çiftçilerin tarım arazilerinin ortalama büyüklüğü 110 dönüm olup bu türkiye ortalamasının yaklaşık 2 katıdır. Ankete katılan çiftçilerin %.. 'ının arazisi 30 dönüm ve daha fazladır.

Anket Sonuçları ;

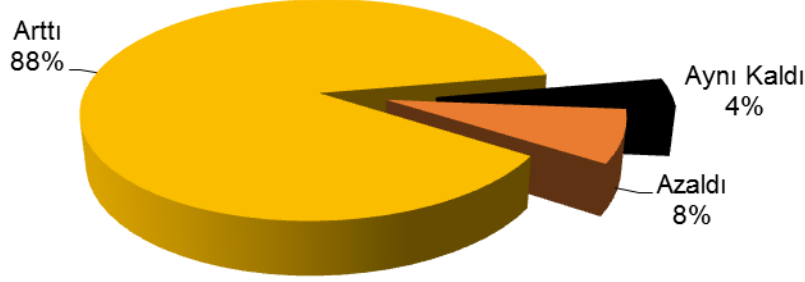
- Çiftçilerin %92 'si iklim değişikiminin tüm dünyada bir sorun olduğunu kabul etmektedir.
- Çiftçilerin %93'ü ormanların azalmasının iklimi doğrudan etkilediğini belirtmiştir
- Çiftçilerin %93'ü tarımsal üretimin aşırı hava koşullarında risk altında olduğunu ,%95'i iklim değişikiminin tarımsal sulama suyunda değişime neden olduğunu belirtirken, Doğal afetlerden dolayı oluşacak zararlara karşı Tarım Sigortası yaptırınların oranı %54 olmuştur.
- Ankete katılan çiftçilerin % 90'ı değişen iklim koşullarına bağlı olarak uygun tohum türü ve çeşitleri konusunda devlet ve ilgili kuruluşlardan bilgi ve eğitim desteği almak gereğine inanıyor
- Ancak çiftçilerin sadece %10 'u değişen iklim koşullarına bağlı olarak uygun tohum türü ve çeşitleri konusunda devlet ve ilgili kuruluşlardan destek alıyor
- Ankete katılan çiftçilerin % 86'sı değişen iklime uygun ürünlerin ekilmesi ve tohum çeşitlerinin kullanılması konusuna katılıyor ama bunu sadece %50'si uyguluyor
- Ankete katılan çiftçilerin %82'sinin arazisinde sulama sistemi var.
- Çiftçilerin %60'ı bölgelerinde tarımsal sulamada suyun etkin ve tasarruflu kullanıldığını düşünüyor.
- Ankete katılan çiftçilerin %30 'u toprağı nemli tutacak tedbirler konusunda yeterli bilgi sahibi olduğunu ve uyguladığını belirtiyor.
- Çiftçilerin %71'i su kaybını en aza indirmek için uygun sulama yöntemlerini uyguladığını belirtiyor
- Çiftçilerin %82'si ekim faaliyetlerinin zamanlama ve düzenlenmesini uygulamadığını belirtiyor
- Çiftçilerin sadece %40'ı hayvan gübresi kullandığında havaya karışan zararlı gazlar hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtiyor.%30'u bu konuda bilgilenecek istiyor
- Çiftçilerin % 47'si süratli hasat ve hasat sonrası faaliyetler için basit önlemleri uyguladığını belirtiyor.
- Çiftçilerin %96'sı bozulan toprağın kalitesini arttırmak için çalışma yapılması gerektiğini belirtirken bunu yaptığını söyleyenlerin oranı sadece %56
- Çiftçilerin %62'si daha fazla karışık ekim yaparak tarımsal üretim gelirinin arttırılabileceğine inanıyor ,%59'u ise bunu uygulayarak gelirini arttırdığını söylüyor.
- Çiftçilerin %65'i yerli tohum üretimi ve tohum bankası hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtirken % 25'i bilgi almak istediğini ifade ediyor.
- Ankete katılan çiftçilerin %61'i bitkinin kök derinliğini artırarak toprağın su tutma kapasitesini artırma hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtirken %22'si bilgi almak istediğini ifade ediyor
- Ankete katılan çiftçilerin sadece %4'ü tamamen hayvansal gübre kullandığını belirtirken %48'i sadece kimyasal gübre diğer %48'lik bölümü ise Hem Kimyasal hem de Hayvansal gübre kullandığını ifade etmiştir.
- Ankete katılan çiftçilerin % 62'si dönüme 50 kg ve altı gübre kullanırken % 32'si dönüme 50-100 kg arasında ,%5'i de 100-150 kg arasında gübre kullandığını belirtmiştir.

- Ankete katılan çiftçilerin %33'ü farklı ürün üretimi için tarım uygulamaları yaptığını belirtirken ,%24'ü düşünüp uygulamadığını %8'i ise hiç düşünmediğini söylüyor. Bu soruya çiftçilerin % 35'i bilgi almak istediğini belirterek cevap veriyor.
- Ürün değiştiren çiftçilerin % 73'ü İklim değişikiminin ürün değiştirmelerini etkilediğini düşünüyor.
- Çiftçilerin % 71'i İklim değişikliğine uyum için önerilen teknolojik tedbirlerin kısa zamanda uygulanabileceğine inanıyor.
- Çiftçilerin % 33'ü iklim değişikliğine uyum için önerilen tedbirlerin üreticiye çok pahalıya mal olacağını düşünürken ,%35'i bilgim yok ve bilgi almak istiyorum ,%22'si az maliyet getiriyor, %10'u maliyet getirmiyor diyor.
- Çiftçilerin %80'i iklim değişikliğine uyum için ürün değiştirmek zorunda kalırsa bunu yapacağını belirtiyor
- Çiftçilerin %72'si iklim değişikliğine uyum için çiftçiye kredi desteği verilmesi durumunda bu **krediyi kullanmayacağını** belirtirken %16'sı kullanım %12'si kararsızım diye cevap veriyor.
- Çiftçilerin %66'sı iklim değişikliğine uyum konusunda kooperatifi veya sulama birliğince bilgilendirildiğini söylüyor
- Çiftçilerin sadece %33'ü iklim değişimine uyum konusunda kendisinin araştırma yaptığını belirtiyor.
- Çiftçilerin %80'i son 5 yılda faaliyet gösterdikleri bölgede sıcaklıkların arttığını %60'ı yağışların azaldığını belirtiyor
- Çiftçilerin % 80'i son 10 yılda tarımsal faaliyet alanlarında zararlıların, hastalıkların arttığını %71'i yabancı otların arttığını
- Çiftçilerin sadece %16'sı iklim değişikliğine yönelik olarak alınacak tedbirler konusunda devletin kendilerini bilgilendirmesinin yeterli olduğunu düşünüyor.

Bu anket sonuçlarında birbirlerine yakın konular birleştirilerek genel bir değerlendirme yapıldığında aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmaktadır.

Tarımsal Faaliyetlerin Yapıldığı Bölgede Son On Yılda Zararlılar ve Hastalıklar Konusundaki Gelişmeler

Özet Sonuçlar

İklim Değişimi Farkındalığı

Ankete katılan çiftçilerin çok büyük çoğunluğu (%93) iklim değişiminin tüm dünyada bir sorun olduğunu ve tarımsal üretimin risk altında olduğunu kabul ediyor

Yağış ve Sıcaklıklar

Ankete katılan çiftçilerin ortalama %70'i son 5 yılda bölgelerinde sıcaklıkların, zararlıların, hastalıkların, yabancı otların arttığını yağışların azaldığını belirtiyor.

İklim Değişimine Adaptasyon

Ankete katılan çiftçilerin % 86'sı değişen iklime uygun ürünlerin ekilmesi ve tohum çeşitlerinin kullanılması konusuna katılıyor ama bunu sadece %50'si uyguluyor. Doğal afetlerden dolayı oluşacak zararlara karşı %54'ü Tarım Sigortası yaptırıyor.

Çiftçilerin %72'si iklim değişikliğine uyum için çiftçiye kredi desteği verilmesi durumunda bu krediyi kullanmayacağını belirtirken %16'sı kullanırım %12'si kararsızım diye cevap veriyor.

Çiftçilerin %80'i iklim değişikliğine uyum için ürün değiştirebileceğini belirtiyor.

Bilgi ve Yönlendirme Desteği İhtiyacı

Ankete katılan çiftçilerin % 90'ı değişen iklim koşullarına bağlı olarak uygun tohum türü ve çeşitleri konusunda devlet ve ilgili kuruluşlardan bilgi ve eğitim desteği almak gereğine inanıyor. Ancak çiftçilerin sadece %10 'u bu desteği aldığını söylüyor.

Çiftçilerin sadece %33'ü iklim değişikliğine uyum konusunda kendisinin araştırma yaptığını belirtiyor.

Çiftçilerin sadece %16'sı iklim değişikliğine yönelik olarak alınacak tedbirler konusunda devletin kendilerini bilgilendirmesinin yeterli olduğunu düşünüyor.

Çiftçilerin % 33'ü iklim değişikliğine uyum için önerilen tedbirlerin üreticiye çok pahalıya mal olacağını düşünürken ,%35'i bilgim yok ve bilgi almak istiyorum ,%22'si az maliyet getiriyor, %10'u maliyet getirmiyor diyor.

Suyun Verimli Kullanımı

Ankete katılan çiftçilerin %60'ı bölgelerinde tarımsal sulamada suyun etkin ve tasarruflu kullanıldığını düşünüyor. Çiftçilerin %71'i de su kaybını en aza indirmek için uygun sulama yöntemlerini uyguladığını belirtiyor

Ankete katılan çiftçilerin %30 'u toprağı nemli tutacak tedbirler konusunda yeterli bilgi sahibi olduğunu ve uyguladığını belirtiyor.

Ankete katılan çiftçilerin %61'i bitkinin kök derinliğini artırarak toprağın su tutma kapasitesini artırma hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtirken %22'si bilgi almak istediğini ifade ediyor

Toprak Kalitesini Koruma

Çiftçilerin %96'sı bozulan toprağın kalitesini arttırmak için çalışma yapılması gerektiğini belirtirken bunu yaptığını söyleyenlerin oranı sadece %56

4.BÖLÜM

Genel Değerlendirme

Anket sonuçları genel bir değerlendirmeye tabi tutulduğunda ;

Ankete katılan çiftçilerin eğitim düzeyi oldukça yüksektir.Üçte ikisi ortaokul,lise üniversite mezunu olan çiftçilerin sahip olduğu arazi büyüğü de ortalama 110 dönüm olarak Türkiye ortalamasının yaklaşık iki katıdır.

Ankete katılan çiftçilerin iklim değişiminin etkilerinin genel olarak farkında oldukları,bölgelerinde hava sıcaklıklarının , zararlıların arttığı ve yağışların azaldığı belirlenmiştir.

Çiftçilerin ,iklim değişimine uyum için alınacak önlemler konusunda bilgilerinin yetersiz olduğu ,bilgilendirilmek istedikleri, uyum için ürün değiştirebilecekleri ancak uyum için kredi kullanmak istemedikleri, suyu daha verimli kullanma çabası içine girdikleri,toprağın kalitesini arttırmak istedikleri görülmüştür.

Ankete verilen cevaplarda Çiftçilerin kullandığı gübrenin büyük bölümünün kimyasal özlü gübre olduğu ve çiftçilerin sadece %4'ünün sadece hayvansal gübre kullandığı ortaya çıkmıştır. Dekar başına gübre kullanım miktarına bakıldığında çiftçilerin % 62 si dekara 50 kg dan daha az %32'si 50-100 kg arası gübre kullandığını belirtmiştir.

Anket formlarının işlenmesiyle elde edilen veriler üzerinde çapraz sorgular ile çalışmalar devam etmekte olup elde edilecek sonuçlara Nihai Raporda yer verilecektir.

Su Politikaları Derneği

Güfte Sokak 8/9 06680 Kavaklıdere/Ankara

www.supolitikalariderneği.org

Ankara –Türkiye SPD ©2016